

SKA 15 - KARASAL YAŞAM

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi (SKH) 15, "Karasal Yaşam," ormanlar, sulak alanlar ve biyolojik çeşitlilik dahil olmak üzere karasal ekosistemlerin korunması, restore edilmesi ve sürdürülebilir kullanımını hedeflemektedir. Bu hedef, gezegenin ekolojik dengesini ve milyonlarca insanın geçim kaynaklarını tehdit eden ormansızlaşma, çölleşme ve habitat bozulmasıyla mücadele etmenin aciliyetini vurgulamaktadır. Sürdürülebilir arazi yönetimi uygulamalarını teşvik ederek, nesli tükenmekte olan türleri koruyarak ve bozulmuş ekosistemleri restore ederek SKH 15, karasal ortamların sağlığını ve direncini sağlamayı amaçlamaktadır. Bu hedef, yalnızca biyolojik çeşitliliği korumak için değil, aynı zamanda iklim değişikliğiyle mücadele etmek, gıda güvenliğini sağlamak ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi desteklemek için de kritik öneme sahiptir. Eğitim, araştırma ve toplum katılımı yoluyla Üsküdar Üniversitesi gibi kurumlar, SKH 15'in amaçlarını ilerletmede hayati bir rol oynayarak insanlık ile doğal dünya arasında uyumlu bir ilişki kurulmasını teşvik etmektedir.

- Üniversiteniz, ormanlar ve vahşi yaşam alanları da dahil olmak üzere arazinin korunmasını ve sürdürülebilir kullanımını teşvik etmeyi amaçlayan etkinlikleri destekliyor ve/veya düzenliyor mu?

Üsküdar Üniversitesi, "15. Karasal Yaşam" hedefi kapsamında ormanların ve yaban hayatının korunması ile sürdürülebilir kullanımını teşvik eden çeşitli etkinlikler ve projeler gerçekleştirmektedir. Adli Bilimler programları kapsamında öğrenciler, yaban hayatının korunmasına yönelik uluslararası projelerde yer alarak bu alanda farkındalık kazanmaktadır. Örneğin, Adli Genetik yüksek lisans öğrencisi Kardelen Karamahmutoğlu, Güney Afrika'da "Adli Bilimler ve Yaban Hayatı" dersine katılarak bu alanda deneyim edinmiştir. Üniversite, iklim krizi ve çevresel sorunlara karşı farkındalık yaratmak amacıyla Prof. Dr. İbrahim Özdemir gibi uzmanların liderliğinde etkinlikler düzenlemekte, sera gazı emisyonlarının azaltılması ve sürdürülebilir enerji kaynaklarına geçişi desteklemektedir. Ayrıca, nesli tükenme tehlikesi altındaki endemik bitki türlerinin korunması ve çoğaltılmasına yönelik multidisipliner projeler yürütülmekte, bu bitkilerin kanser tedavisindeki potansiyel etkileri araştırılmaktadır. Moleküler Biyoloji ve Genetik Kulübü tarafından düzenlenen "Bilim Dünyasında Yeşil Dönüşüm, Hayvan Hakları ve Veganizm" zirvesi gibi etkinliklerde, hayvan hakları ve bitki temelli beslenmenin çevresel faydaları vurgulanmaktadır. Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesine yönelik eğitimler ve atölye çalışmaları düzenleyerek öğrencileri bu alanda yetiştirmektedir. Orman yangınları ve iklim değişikliği gibi konularda bilgilendirici seminerler ve ağaçlandırma faaliyetleri gerçekleştirilerek toplumsal bilinç artırılmaktadır. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Programı öğrencileri, İstanbul Ağaç ve Peyzaj A.Ş.'ye düzenlenen teknik gezide bitki yetiştiriciliği ve toprak analizleri konusunda pratik bilgiler edinmiştir. Bu çalışmalarla Üsküdar Üniversitesi, karasal ekosistemlerin korunması ve sürdürülebilir bir gelecek için önemli bir rol oynamaktadır.

- Üniversitenizin kampüsteki gıdanın sürdürülebilir şekilde yetiştirilmesini sağlamaya yönelik politikaları var mı?

Üsküdar Üniversitesi, kampüs içinde sürdürülebilir gıda üretimini teşvik eden çeşitli politikalar ve uygulamalar geliştirmektedir. Laboratuvar Teknolojisi programında sunulan Tarımsal Ekoloji dersi, öğrencilere ekosistem kavramları, agroekosistemler, toprak verimliliği ve çevresel faktörlerin tarımsal uygulamalara etkisi gibi konularda kapsamlı bir eğitim sunarak sürdürülebilir tarım yöntemlerini öğretmektedir. Ayrıca, üniversite, yemekhanede oluşan bitkisel atık yağların çevre dostu bir şekilde yönetilmesi için KOLZA ile üç yıllık bir anlaşma imzalayarak geri dönüşüm süreçlerini desteklemekte ve doğal kaynakların korunmasına katkıda bulunmaktadır. Kampüste geri dönüştürülebilir malzemelerden yapılan saksılarda çilek yetiştirilmesi gibi projeler, öğrencilerin sürdürülebilir tarım konusunda farkındalığını artırmaktadır. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Programı kapsamında verilen "Çevre ve Organik Tarım" dersi, organik tarım, ekolojik denge ve çevre dostu üretim modelleri hakkında teorik ve pratik bilgiler sunarak öğrencileri sürdürülebilir tarım uygulamalarına hazırlamaktadır. Gıda Teknolojisi Programı'ndaki GTE234 Organik Tarım ve Unlu Mamuller Teknolojisi dersi ise organik tarımın prensipleri, iyi tarım uygulamaları ve ekolojik tarım modelleri gibi konuları ele alarak sürdürülebilir gıda üretimi konusunda öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirmektedir. Üniversite, GOLDA Gıda ve Tukaş Gıda gibi sürdürülebilir tedarikçilerle iş birliği yaparak kampüs yemekhanesinde kullanılan ürünlerin çevre dostu kaynaklardan temin edilmesini sağlamaktadır. Bu çalışmalar, Üsküdar Üniversitesi'nin sürdürülebilir gıda üretimi ve çevre bilinci konusundaki kararlılığını göstermektedir.

- Üniversiteniz, hem bitki hem de hayvan ekosistemleri olmak üzere, özellikle tehdit altındaki ekosistemlerin mevcut ekosistemlerini ve biyolojik çeşitliliğini korumak ve genişletmek için doğrudan çalışmalar yapıyor mu?

Üsküdar Üniversitesi, bitki ve hayvan ekosistemlerinin korunması ve biyolojik çeşitliliğin artırılmasına yönelik doğrudan çabalarını eğitim, araştırma ve etkinliklerle desteklemektedir. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Programı öğrencileri, İstanbul Ağaç ve Peyzaj A.Ş.'ye düzenlenen teknik gezide tohum ekimi, toprak hazırlığı ve tropikal bitki türlerini tanıma gibi uygulamalı deneyimler kazanarak bitki ekosistemlerinin sürdürülebilirliğine katkıda bulunmaktadır. Üniversite, Crispr teknolojisi gibi genetik düzenleme yaklaşımlarını tarım ve hayvancılıkta kullanarak ekosistemlerin korunmasına yönelik projeler geliştirmektedir. Ayrıca, TÜBİTAK 1001 projesi kapsamında nesli tükenme tehlikesi altındaki endemik bitki türlerinin in vitro yöntemlerle çoğaltılması ve ikincil metabolit profillerinin belirlenmesi gibi çalışmalar yürütülmektedir. Moleküler Biyoloji ve Genetik Kulübü tarafından düzenlenen "Bilim Dünyasında Yeşil Dönüşüm: Hayvan Hakları ve Veganizm Zirvesi" gibi etkinliklerde, hayvan hakları ve ekosistem koruma konularında farkındalık artırılmaktadır. Çevre Sağlığı Programı'ndaki Ekoloji dersi ve Laboratuvar Teknolojisi Programı'ndaki Tarımsal Ekoloji dersi,

öğrencilere ekosistem dinamikleri, çevre kirliliği, iklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilik gibi konularda kapsamlı bir eğitim sunarak sürdürülebilir çözümler geliştirmelerine olanak tanımaktadır. Bu çalışmalarla Üsküdar Üniversitesi, tehdit altındaki ekosistemlerin korunması ve biyolojik çeşitliliğin artırılmasına yönelik önemli adımlar atmaktadır.

- Üniversiteniz, yerel veya ulusal topluluklar için ekosistemler (yabani bitki ve hayvan türlerine bakış) konusunda eğitim programları sunuyor mu?

Üsküdar Üniversitesi, yerel ve ulusal topluluklara yönelik ekosistemlerin korunması ve yönetimi konusunda kapsamlı eğitim programları sunmaktadır. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Programı, doğadaki bitkilerin sürdürülebilir toplanması, yetiştirilmesi ve işlenmesi gibi konularda öğrencilere teorik ve pratik bilgiler kazandırarak yerel ekosistemlerin korunmasına katkıda bulunmaktadır. Çevre Sağlığı Programı, öğrencilere doğal kaynakların korunması ve ekosistemlerin sürdürülebilir yönetimi konularında multidisipliner bir eğitim sunarken, Laboratuvar Teknolojisi Programı, bitki, toprak ve su gibi doğal kaynakların analizleri üzerine teknik personel yetiştirerek biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik farkındalık yaratmaktadır. Ayrıca, GZT451- Çevre Haberciliği dersi, çevre sorunlarına ilişkin toplumsal bilinci artırmayı hedefleyerek öğrencilere etik habercilik, iklim adaleti ve belgesel film yapımı gibi konularda bilgi ve beceriler kazandırmaktadır. MBG445: Çevresel Sürdürülebilirlik dersi ise biyolojik çeşitlilik, doğal kaynak yönetimi ve ekosistem koruma gibi temel konuları ele alarak öğrencileri çevre dostu bireyler olarak yetiştirmektedir. Bu programlar ve dersler, üniversitenin toplumun ekosistemler hakkında bilinçlenmesine ve biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik çabalarına önemli katkılar sağlamaktadır.

Üsküdar Üniversitesi, yerel topluluklarla iş birliği yaparak ortak kara ekosistemlerinin korunmasına yönelik çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Örneğin, Kahramanmaraş depremleri üzerine yapılan "Kapsamlı ulaşım modelleriyle afet müdahalesini geliştirme" başlıklı çalışma, afet yönetimi süreçlerinde yerel toplulukların katılımını vurgulayarak, bu toplulukların direncini artırmaya yönelik stratejiler geliştirmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Programı tarafından düzenlenen teknik geziler, öğrencilere yerel bitki kaynakları ve sürdürülebilir kullanımları hakkında bilgi verirken, yerel topluluklarla iş birliğini güçlendirmektedir. Özellikle İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Herbaryumu'na yapılan eğitim gezisi, öğrencilerin bitki çeşitliliği ve biyolojik koruma konularında farkındalıklarını artırmıştır. Benzer şekilde, Karaca Tıbbi Bitkiler Bahçesi'ne yapılan teknik ziyaret, tıbbi bitkilerin korunması ve sürdürülebilir kullanımı hakkında yerel bilgi paylaşımını teşvik etmiştir. Bu tür etkinlikler, üniversitenin yerel ekosistemlerin korunması ve toplumsal farkındalığın artırılmasına yönelik çabalarını somutlaştırmaktadır.

- Üniversiteniz, tarımsal arazilerin sürdürülebilir yönetimi konusunda yerel veya ulusal topluluklara yönelik eğitim programı/tanıtım faaliyetleri sunuyor mu?

Üsküdar Üniversitesi, tarımsal alanların sürdürülebilir yönetimi konusunda eğitim programları ve farkındalık çalışmaları sunmaktadır. Çevre ve Organik Tarım dersi, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Programı kapsamında 2023-2024 akademik yılında ilk dönem müfredatına eklenmiş olup, organik tarımın temel prensipleri, çevre kirliliği türleri, bitki besleme ve korunma yöntemleri gibi konuları ele almakta ve ekolojik tarım modelleriyle sürdürülebilir tarım bilincini artırmayı amaçlamaktadır

(<https://sis.uskudar.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=en&curOp=showPac&curUnit=31&curSunit=127#>). Benzer şekilde, Toprak ve Su Kirliliği dersi, Laboratuvar Teknolojisi Programı'nda ikinci dönemde sunulmakta olup, toprak ve su kirliliğinin kaynakları, etkileri ve önleme yöntemlerini kapsamakta, biyolojik arıtım teknikleri ve su kalite kontrol yönetmelikleri hakkında bilgi sağlamaktadır. Bu ders, tarımsal sürdürülebilirliği destekleyen çevresel farkındalık oluşturmaktadır

(<https://sis.uskudar.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=en&curOp=showPac&curUnit=31&curSunit=1070#>). Pestisitler ve Analiz dersi ise pestisitlerin ekosistem üzerindeki etkilerini ve bilinçli kullanımını öğretirken, tarımda sürdürülebilir uygulamaları teşvik ederek toplumun bu konuda bilinçlenmesine katkı sağlamaktadır

(<https://sis.uskudar.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=en&curOp=showPac&curUnit=31&curSunit=1070#>). Bunun yanı sıra, Dr. Muhammet Enis Bulak'ın Katar'daki gıda sektörüne yönelik sürdürülebilirlik odaklı araştırmaları, gıda güvenliği ve tarımsal değer zincirlerinin güçlendirilmesine yönelik stratejiler sunarak, sürdürülebilir tarım konusunda toplumsal farkındalık yaratmayı hedeflemektedir (<https://uskudar.edu.tr/tr/icerik/42333/dr-muhammet-enis-bulak-saglikli-ve-surdurulebilir-gida-sistemleri-amaclanmali>). Aynı şekilde, Dr. Ahmet Adiller'in su krizi ve sürdürülebilir su yönetimi üzerine yaptığı çalışmalar, bireysel su tasarrufunun önemini vurgulamakta olup, üniversite topluma yönelik eğitimler düzenleyerek su kaynaklarının verimli kullanımı konusunda bilinç oluşturmayı amaçlamaktadır (<https://uskudar.edu.tr/tr/icerik/42005/kuresel-su-kriziyle-mucadelede-bireysel-onlemler-kurtarici-olabilir>). Üsküdar Üniversitesi, eğitim programları ve araştırmalarıyla tarımsal sürdürülebilirlik konusunda akademik katkılar sağlamakta ve bu alandaki farkındalığı artırmaktadır.

- Üniversiteniz, turizm amaçlı arazilerin sürdürülebilir yönetimi konusunda yerel veya ulusal topluluklara yönelik eğitim programı/tanıtım faaliyetleri sunuyor mu?

Üsküdar Üniversitesi, sağlık turizmi ve sürdürülebilir tarım alanlarının yönetimi konusunda yerel ve ulusal topluluklara yönelik eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütmektedir. Sağlık Turizmi Uygulama ve Araştırma Merkezi aracılığıyla, sağlık turizminin sürdürülebilir yönetimine dair eğitim programları, seminerler ve çalıştaylar düzenlenerek toplulukların bilgi ve becerileri

artırılmaktadır ([Merkez ve Yönetmelik](#)). Ayrıca, üniversite, 6-9 Temmuz 2023 tarihlerinde Balıkesir’de düzenlenen Aromaterapi Festivali’ne öğretim üyeleri ve öğrencileriyle katılım sağlayarak, sürdürülebilir tarım uygulamalarına dair farkındalık oluşturan seminerler ve atölye çalışmalarında yer almıştır. Bu tür etkinlikler, sürdürülebilir yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılmasına katkı sağlamaktadır ([Festival Detayları](#)).

- Üniversitenizin, üniversiteye bağlı karasal ekosistemlerin, özellikle ormanların, dağların ve kurak alanların korunmasını, restorasyonunu ve sürdürülebilir kullanımını sağlamaya yönelik bir politikası var mı?

Üsküdar Üniversitesi, çevresel sürdürülebilirlik ve ekosistem korumasına yönelik çeşitli akademik ve uygulamalı projeler yürütmektedir. **Çevresel Analiz Raporları**, arazi kullanımı, ekolojik denge, atık yönetimi, enerji tüketimi ve biyoçeşitliliği kapsayan sürdürülebilirlik çalışmalarını belgeleyerek ekolojik etkilerin değerlendirilmesini sağlamaktadır. **Sosyal Sorumluluk Projesi** dersi kapsamında öğrenciler, ağaç dikimi gibi doğa dostu projelerle çevre bilinci kazanarak yerel ekosistemleri koruma ve iyileştirme faaliyetlerine katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, **İSG365 – Çevre ve İş Yönetiminde Sürdürülebilirlik** dersi, öğrencilerin ekosistem yönetimi, çevresel etki değerlendirmesi ve yeşil bina sertifikasyon sistemleri gibi konularda bilgi sahibi olmasını amaçlamaktadır ([Ders İçeriği](#)). Üniversite, bu çalışmalarla sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uyum sağlamak ve öğrencileri çevresel sorumluluk bilinciyle yetiştirmektedir.

- Üniversitenizin, üniversitenizin faaliyetlerinden etkilenen alanlardaki yaşam alanlarında bulunan IUCN Kırmızı Listeli türleri ve ulusal koruma listesindeki türleri belirleme, izleme ve koruma politikası var mı?

Üsküdar Üniversitesi, çevresel sürdürülebilirlik ve biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik çeşitli akademik ve stratejik çalışmalar yürütmektedir. Çevresel Toksikoloji ve Ekoloji dersleri, öğrencilerin çevresel kirleticiler, ekosistem sağlığı ve iklim değişikliği gibi konular üzerinden **IUCN Kırmızı Listesi** ve ulusal koruma listelerinde yer alan türlerin korunmasına katkı sağlayacak bilgi ve beceriler edinmelerini amaçlamaktadır. TAB216 dersi, tıbbi ve aromatik bitkilerin hastalık ve zararlılarla mücadele yöntemlerini öğretirken, öğrencilerin **biyolojik çeşitliliğin korunmasına** yönelik stratejiler geliştirmesine olanak tanımaktadır. Üniversitenin stratejik planları ve çevresel analiz raporları, ekosistem yönetimi ve koruma politikalarının oluşturulmasını desteklemekte, araştırmalar ise sürdürülebilir tarım ve bitkilerin çevresel stres koşullarına adaptasyonu üzerine bilimsel katkılar sunmaktadır. Özellikle, **tuz stresine maruz kalan fasulye genotipleri üzerine yapılan araştırma**, bitki koruma stratejilerinin geliştirilmesine yönelik bilimsel altyapı sağlamaktadır. Tüm bu akademik ve araştırma faaliyetleri, Üsküdar Üniversitesi’nin biyoçeşitliliğin korunmasına ve sürdürülebilir çevre politikalarının geliştirilmesine yönelik taahhüdünü ortaya koymaktadır.

- Üniversiteniz, herhangi bir planlama ve kalkınma sürecinde (örneğin yeni binaların inşası) yerel biyolojik çeşitliliği dikkate alıyor mu?

Üsküdar Üniversitesi, yerel biyoçeşitliliğin korunmasını ve çevresel sürdürülebilirliği planlama ve geliştirme süreçlerine entegre etmektedir. İş Sağlığı ve Güvenliği lisans programındaki ders içerikleri, **Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED)** ve **LEED, BREEAM gibi uluslararası sertifikasyon sistemlerini** analiz ederek, yeni binaların inşasında çevresel faktörlerin dikkate alındığını göstermektedir. Ayrıca, **AR TU Çevre Danışmanlık Firması** ile 2024 yılına kadar geçerli bir danışmanlık anlaşması yapılarak, sürdürülebilir tasarım ilkeleri ve ÇED süreçlerinin profesyonel destekle uygulanması sağlanmaktadır. Üniversite, yeni bina projelerinde **biyolojik çeşitliliğin korunması, yeşil alanların artırılması, sürdürülebilir malzeme kullanımı, akıllı bina sistemleri ve yenilenebilir enerji kaynaklarının** kullanımına öncelik vermektedir. Çevresel analiz raporları ve eğitim programları aracılığıyla farkındalık yaratılarak, sürdürülebilirlik bilinci yaygınlaştırılmaktadır. Ayrıca, yeni binalarda **ısı yalıtımlı malzemeler** kullanılarak enerji verimliliği artırılmakta ve çevresel etki en aza indirilmektedir. Tüm bu çalışmalar, Üsküdar Üniversitesi'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine bağlılığını ve yerel ekosistemlerin korunmasına yönelik kararlılığını ortaya koymaktadır.

- Üniversiteniz, ekosistemleri, yaban hayatını, insan sağlığını ve refahını korumak için su kalitesinin korunması amacıyla su deşarjlarına ilişkin su kalitesi standartları ve yönergelerine sahip mi?

Üsküdar Üniversitesi, su kalitesinin korunmasına yönelik gerekli standartları uygulayarak ekosistemlerin, yaban hayatının, insan sağlığının ve refahının korunmasını sağlamaktadır. Çarşı Yerleşkesi'nde oluşan evsel nitelikli atık sular, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) tarafından yönetilmekte ve Üsküdar Atıksu Arıtma Tesisi'nde ilgili yönetmeliklere uygun şekilde arıtılmaktadır. Bu süreç, 2021 yılında İSKİ Genel Müdürlüğü Atıksu Arıtma Dairesi tarafından onaylanmış olup devam etmektedir. Ayrıca, üniversitenin 2024-2028 Stratejik Planı, su kaynaklarının geri dönüşümü ve yenilenebilir enerji kaynaklarına odaklanarak sürdürülebilirlik ilkelerini ön planda tutmaktadır. Çevre Sağlığı Programı kapsamında sunulan "Su Kalitesi ve Arıtımı" dersi, su kaynaklarının korunması, kirlilik parametreleri ve arıtım yöntemleri gibi konularda kapsamlı bir eğitim sunarak öğrencileri bu alanda bilinçlendirmektedir. Bu çalışmalar, üniversitenin su kalitesinin korunması ve yasal düzenlemelere uygun atık su yönetimi konusundaki kararlılığını göstermektedir.

- Üniversitenizin kampüste plastik atıkları azaltmaya yönelik bir politikası var mı?

Üsküdar Üniversitesi, kampüslerinde plastik atıkların azaltılmasına yönelik kapsamlı stratejiler ve politikalar uygulamaktadır. Üniversitenin Atık Yönetim Planı, çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmek ve etkili atık yönetimi sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu kapsamda, tek kullanımlık plastik bardak kullanımını azaltmak için idari personele metal su mataraları dağıtılmış, ambalaj atıkları kaynağında ayrıştırılarak lisanslı geri dönüşüm firmalarına gönderilmiştir. Kampüs

genelinde plastik, ambalaj ve elektronik atıklar ayrı toplanmakta ve uygun şekilde ayrıştırılmaktadır. Üniversitenin sıfır atık politikası doğrultusunda, personel ve öğrencilere atık yönetimi, kirliliğin önlenmesi ve sıfır atık uygulamaları konularında eğitimler verilerek çevre bilinci artırılmaktadır. Ayrıca, kampüslerde düzenli olarak atık yönetimi sunumları yapılmakta ve plastik atık toplama kutuları stratejik noktalara yerleştirilmektedir. Çevre Analiz Raporu'nda ele alınan Atık Yönetim Planı, 2022-2023 yıllarında yenilenerek etkinliği artırılmıştır. Tüm kampüsler için sıfır atık belgesi alınmış olup, bu politikanın tam olarak uygulanması ve atık azaltma çabalarının sürekli iyileştirilmesi sağlanmaktadır.

Üsküdar Üniversitesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 2017 yılında başlatılan Sıfır Atık Projesi'ni desteklemekte ve bu kapsamda Sıfır Atık Yönetim Sistemi'ni uygulamaktadır. 8 Haziran 2021 tarihinde Sıfır Atık Belgesi almaya hak kazanan üniversite, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda temiz ve yaşanabilir bir dünya bırakma hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir. Dr. Hasan Çiçek'in geri dönüşüm konusundaki açıklamaları, üniversitenin çevre dostu politikalarıyla uyumlu olup, toplumsal farkındalığın artırılması gerektiğini vurgulamaktadır. Prof. Dr. Nilgün Tekkeşin'in mikroplastiklerin içme suyu ve gıdalarda yaygın olarak bulunmasına dair uyarıları, üniversitenin plastik kirliliğiyle mücadele ve su kaynaklarını temizleme çabalarını daha da önemli hale getirmektedir. Bu doğrultuda, üniversite, tek kullanımlık plastiklerin alternatiflerini teşvik ederek ve geri dönüşüm programlarını genişleterek çevre bilinci yüksek bir gelecek için çalışmalarını sürdürmektedir.

- Üniversitenizin tehlikeli maddeleri de kapsayan atık bertarafına ilişkin bir politikası, süreci veya uygulaması var mı?

Üsküdar Üniversitesi, tehlikeli atıkların yönetimi için kapsamlı atık yönetim planları uygulamakta ve bu planları her yıl gözden geçirip güncellemektedir. Tıbbi atıklar, biyolojik atıklar ve kimyasal organik atıklar gibi tehlikeli malzemeler, her kampüste (diş klinikleri, tıp fakültesi ve laboratuvarlar dahil) ayrı ayrı takip edilerek belirlenen prosedürlere uygun şekilde bertaraf edilmektedir.

Atık yönetimi kılavuzları, biyolojik tehlikeli malzemelerin, keskin aletlerin ve patolojik atıkların toplanması ve bertarafı için prosedürler içermektedir. Tıbbi atıklar günde üç kez toplanmakta ve atık miktarları ile kodları yıllık olarak raporlanmaktadır. Çevre mühendisleri, tüm kampüsleri aylık olarak denetlemekte ve atık yönetimi konusunda eğitimler vermektedir.

Üniversitenin çevre analiz raporuna göre, tehlikeli ve tıbbi atıklar için geçici depolama alanları mevzuata uygun şekilde oluşturulmuştur. Oluşan tehlikeli atık türleri şunlardır:

- Tıbbi atıklar
- Laboratuvar kimyasalları
- Tehlikeli maddelerle kirlenmiş emiciler

- Jeneratör bakımından kaynaklanan yağlar
- Tehlikeli maddeler içeren tonerler
- Tehlikeli maddelerle kirlenmiş ambalajlar
- Yağ filtreleri
- Tehlikeli maddeler içeren antifriz sıvıları
- Floresan lambalar
- Elektrikli ve elektronik atıklar

Bu tehlikeli atıklar, kaynağında ayrıştırılmakta ve mevzuata uygun şekilde geçici olarak depolanmaktadır. Geçici depolama alanındaki atıklar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş lisanslı firmalara gönderilmektedir. Tıbbi atıklar, 48 saat içinde bertaraf edilmek üzere toplanmakta ve lisanslı bir firma tarafından haftalık olarak alınmaktadır. Tıbbi atıkların geçici depolama alanının sıcaklığını +4 derecede tutmak için bir soğutma ünitesi bulunmaktadır. Ayrıca, İstaç firmasıyla düzenli olarak yenilenen bir atık toplama sözleşmesi imzalanmıştır.

Bu uygulamalar, üniversitenin tehlikeli atıkların güvenli ve çevreye duyarlı bir şekilde yönetilmesine yönelik kararlılığını göstermektedir. Atık miktarları ve yönetim süreçleri düzenli olarak raporlanarak şeffaf bir şekilde takip edilmektedir.